

p*r*o

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Jaarverslag 2015

Inhoudsopgave

1	Jaarverslag 2015	3
1.1	Voorwoord	3
1.2	Kerncijfers	4
1.3	Over Stichting PRO	7
1.4	Governance	10
1.5	Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie	12
1.6	Toelichting - Sectie PRN+IPRO	13
1.7	Toelichting - Sectie PRO Leenrechtvergoeding Uitgevers	16
1.8	Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden)	19
1.9	Toelichting - Sectie PRO-mandaat	22
1.10	Begroting 2016	23
2	Jaarrekening 2015	24
2.1	Balans per 31 december 2015	25
2.2	Staat van baten en lasten 2015	26
2.3	Kasstroomoverzicht over 2015	27
2.4	Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2015	28
2.5	Toelichtingen op de jaarrekening	29
2.6	Toelichting op de balans	32
2.7	Toelichting op staat van baten en lasten	37
2.8	Ondertekening	38
3	Overige gegevens	39
3.1	Gebeurtenissen na balansdatum	39
3.2	Resultaatbestemming	39
3.3	Samenstelling bestuur en sectiebesturen	40
3.4	Nevenfuncties Bestuursleden	43
3.5	Controleverklaring	49

1 Jaarverslag 2015

1.1 Voorwoord

Als servicebureau voor uitgevers heeft Stichting PRO de taak om als intermediair op te treden tussen gebruikers en rechthebbenden. Daarbij staan de gebruikers centraal, zij moeten immers eenvoudig het hergebruik van content kunnen regelen. Het uiteindelijk doel daarbij is het innen van redelijke vergoedingen om deze vervolgens uit te keren aan uitgevers.

Alle betrokkenen eisen eenvoudige, eenduidige en laagdrempelige regelingen waarbinnen dit wordt gefaciliteerd. Stichting PRO is succesvol in het ontwikkelen en uitvoeren van dergelijke regelingen. Bestaande regelingen worden daarbij continue aangepast aan de veranderende omgeving. Dat wordt de komende jaren echter wel een steeds grotere uitdaging.

Een deel van de uitgevers is immers steeds beter in staat om het hergebruik direct te regelen. Uitgevers sluiten steeds vaker licenties met openbare bibliotheken en onderwijsinstellingen. De wetgever ziet daarnaast graag dat wetenschappelijke content in open access wordt uitgegeven, dit betekent dat dit deel van het hergebruik niet meer wordt afgerekend binnen de huidige structuren. Tegelijkertijd hebben gebruikers steeds meer mogelijkheden om content te gebruiken en te verspreiden. In een dergelijke markt is het vasthouden aan de huidige collectieve regelingen niet meer voldoende. Aanpassingen leiden echter niet in alle gevallen tot vereenvoudiging van de regelingen. Vanuit de uitgevers wordt tegelijkertijd de roep om meer inzicht in het feitelijke hergebruik steeds luider. Complicering van de huidige collectieve regelingen is daarbij niet altijd te voorkomen, met name omdat een deel van het hergebruik mogelijk reeds geregeld op individuele basis.

Gebruikers zijn zich niet altijd bewust van de precieze voorwaarden waaronder dit hergebruik mogelijk wordt gemaakt door uitgevers. Dit kan leiden tot situaties waarbij content wordt gebruikt maar er onbedoeld geen aanvullende vergoeding voor wordt betaald. Incidenteel worden de ontwikkelingen echter ook aangegrepen om bewust de bestaande regels te ontwijken.

In die gevallen heeft Stichting PRO ook een belangrijke signalerende en controlerende taak. Deze controlerende taak staat echter haaks op het faciliterende en servicegerichte karakter van de stichting. Met het in kaart brengen en waar nodig aanpakken van deze niet-betalende gebruikers, wordt echter de overige instellingen een dienst bewezen. Het beschermen van gebruikers die wel voor al het hergebruik een redelijke vergoeding betalen, is immers ook een vorm van service.

Het verkrijgen van inzicht in al het hergebruik is overigens geen doel op zich. Het alsnog verkrijgen van de redelijke vergoeding voor rechthebbenden en bewustwording bij deze groep gebruikers is dat wel. Dit alles moet immers leiden tot een situatie waarbij uitgeverscontent zo veel als mogelijk wordt gebruikt maar wel onder redelijke voorwaarden. Het betalen van een redelijke vergoeding aan de rechthebbenden, is daarbij essentieel.

Deze ontwikkelingen hebben een duidelijk effect op de activiteiten van de stichting, wat weer tot uiting komt in de cijfers over dit boekjaar. Door het beter inzicht in het digitale hergebruik bij instellingen in het hoger onderwijs, stijgt bijvoorbeeld de totale incasso vanuit die regeling. Tegelijkertijd daalt de incasso vanuit de CLIP-regeling en het Leenrecht. De continue focus op het zo efficiënt mogelijk uitvoeren van de regelingen komt duidelijk tot uitdrukking in de totale reguliere kosten voor de bedrijfsvoering. Deze kosten zijn ten opzichte van vorig boekjaar met 12% gedaald.

De ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. De toekomst blijft daardoor zeer onzeker. Terugkijkend op 2015 kan echter geconcludeerd worden dat alle betrokkenen die samen Stichting PRO vormen, meer incasso genereren en de reguliere bedrijfskosten verder hebben weten te beperken. Niet alleen kan daardoor met gepaste trots 2015 worden afgesloten, daarmee wordt tevens een stevig fundament gelegd voor de toekomst.

Henk van der Rijst, voorzitter

1.2 Kerncijfers

Bedragen * € 1.000	2015	2014	2013	2012	2011
Rechtenopbrengsten					
Nederlandse gebruikers	5.363	4.914	5.217	6.643	4.505
Nederlandse CBO's	2.975	3.242	3.415	4.574	3.693
	<u>8.338</u>	<u>8.156</u>	<u>8.632</u>	<u>11.217</u>	<u>8.198</u>
Repartitie					
Rechthebbenden	5.665	6.132	6.823	6.604	8.837
Nederlandse CBO's	1.942	1.509	1.374	1.374	1.642
Buitenlandse CBO's	57	49	47	47	48
Netto repartitie	<u>7.664</u>	<u>7.690</u>	<u>8.244</u>	<u>8.025</u>	<u>10.527</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.154	889	916	916	904
Repartitie	<u>8.818</u>	<u>8.579</u>	<u>9.160</u>	<u>8.941</u>	<u>11.431</u>
Te verdelen rechten	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>	<u>6.061</u>	<u>6.557</u>	<u>4.552</u>
Staat van baten en lasten					
Baten	1.278	976	1.103	1.269	1.423
Bedrijfslasten	-1.117	-1.127	-1.222	-1.258	-1.472
Saldo van baten en lasten	161	-151	-119	11	-49
Financieel resultaat	51	89	231	227	250
Resultaat	<u>212</u>	<u>-62</u>	<u>112</u>	<u>238</u>	<u>201</u>
Kengetallen					
Bedrijfslasten in % van rechtenopbrengst	13,4%	13,8%	14,2%	11,2%	18,0%
Bedrijfslasten in % van bruto repartitie	12,7%	13,1%	13,3%	14,1%	12,9%
Jaarmutatie bedrijfslasten	-0,9%	-7,8%	-2,9%	-14,5%	-14,1%
Jaarmutatie CPI	0,6%	1,0%	2,5%	2,5%	2,3%
Aantal gefactureerde gebruikers	207	207	252	271	295
Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden	3.011	3.021	3.114	2.839	2.819
Aantal uitgekeerde rechthebbenden	1.161	1.240	1.392	1.344	1.467
Aantal FTE	9,2	10,7	11,9	11,0	11,7

Toelichting op de kerncijfers

Rechtenopbrengsten

Na jaren van dalende rechtenopbrengsten is in 2015 een positieve trendbreuk waarneembaar. Er is € 8,3 miljoen aan rechtenopbrengsten gerealiseerd (2014: € 8,2 miljoen), dit betekent ten opzichte van vorig boekjaar een stijging in de rechtenopbrengsten. De opbrengsten vanuit de Nederlandse CBO's¹ betreft de incasso vanuit de Stichting Leenrecht. Deze rechtenopbrengsten daalde met 8% en komt uit op een kleine € 3 miljoen (2014: € 3,2 miljoen). Daarentegen stijgt de directe rechtenopbrengsten bij Nederlandse gebruikers met 9%. Hiermee komt de rechtenopbrengst in deze categorie op € 5,4 miljoen (2014: € 4,9 miljoen). Deze stijging is volledig toe te schrijven aan de sectie welke is belast met de uitvoering van de readerregeling. De controles op het digitale hergebruik binnen hogescholen hebben een significant bedrag aan vergoedingen opgeleverd. De opbrengst uit de knipseldienstregeling, dat ook onderdeel is van de opbrengsten bij Nederlandse gebruikers, daalt daarentegen wederom. Deze sectie is geconfronteerd met een daling van 15% ten opzichte van vorig jaar.

Repartitie

Omdat een belangrijk deel van de vergoedingen binnen één jaar wordt aangeboden aan de rechthebbenden (repartitie), is de stijging in de rechtenopbrengst direct zichtbaar in het bedrag dat in 2015 is aangeboden aan uitgevers. Er is een repartitie gerealiseerd van € 8,8 miljoen (2014: € 8,6 miljoen). De gelden welke vanuit de readerregelingen beschikbaar worden gesteld aan buitenlandse rechthebbenden, worden echter aangeboden via International Publisher Right Organisation (IPRO). Deze organisatie is in Nederland gevestigd en wordt derhalve bestempeld als een binnenlandse CBO. Het feitelijk aandeel dat bestemd is voor buitenlandse rechthebbenden vanuit de readerregelingen bedraagt rond de 35%. Het aandeel van IPRO in de totale repartitie van Stichting PRO komt hiermee op 17,4%.

Te verdelen rechten

De post te verdelen rechten is met ruim 1 miljoen gedaald ten opzichte van 2014. Een belangrijk resultaat, de ambitie is immers om zo snel als mogelijk de beschikbare gelden aan rechthebbenden aan te bieden. Deze daling is voor ongeveer de helft toe te schrijven aan de reguliere bedrijfsvoering. Er is immers ongeveer 0,5 miljoen meer verdeeld dan dat er aan rechtenopbrengsten is gerealiseerd. De overige 0,7 miljoen is gerealiseerd door de correcties die zijn doorgevoerd binnen de sectie PRO-mandaat.

Staat van baten en lasten

De administratievergoedingen op de gelden die worden aangeboden aan rechthebbenden vormen de baten waarmee de activiteiten worden gefinancierd. Een stijging in rechtenopbrengsten en repartitie betekent ook een stijging in de administratievergoedingen. Daarnaast is er in 2015 echter ook een inhouding voor opsporing en handhaving geïntroduceerd. Deze inhouding wordt toegepast op de gelden die worden gerealiseerd vanuit de readerregelingen en zijn bedoeld om deze specifieke activiteiten te financieren.

De bedrijfslasten bedragen € 1,1 miljoen (2014: € 1,1 miljoen). De reguliere kosten zijn met ongeveer 12% gedaald. Een zeer belangrijk resultaat, met name voor de rechthebbenden. De incasso en repartitie stijgt, terwijl de kosten om deze activiteiten uit te voeren, dalen. Daarnaast is door PRO-mandaat in 2015 een bijdrage van € 129.000 beschikbaar gesteld voor de opsporings- en handhavingsactiviteiten van stichting Brein. De totale bedrijfslasten zijn hierdoor vrijwel gelijk gebleven.

Door de stijging in de ingehouden administratievergoeding, in combinatie met de daling in de reguliere bedrijfslasten, is er voor het eerst sinds 2012 weer een positief resultaat gerealiseerd. Gecombineerd met het financieel resultaat van de stichting komt het resultaat uit op € 212.000 (2014: -€ 62.000).

¹ Collectieve beheersorganisaties (CBO)

Kengetallen

In de AMvB bij de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten wordt een kostennorm gehanteerd van 15% en het CPI als norm voor de stijging van de totale bedrijfslasten. Stichting PRO blijft in 2015 ruim binnen deze normen.

Stichting PRO maakt deel uit van de verdeelketen van leenrechtgelden en incasseert zelf readergelden die gedeeltelijk via andere Nederlandse CBO's worden uitgekeerd. Op de leenrechtgelden wordt door Stichting Leenrecht 5% administratievergoeding ingehouden en door Stichting PRO 3,5%. Op de readergelden wordt door Stichting PRO 15% administratievergoeding ingehouden voor NUV-leden en Stichting IPRO, 5% voor Stichting-Pictoright en 20% voor overige rechthebbenden.

Ongeveer 53% van de readergelden wordt door Stichting PRO direct aan de rechthebbende uitgevers uitgekeerd. Op de 40% die door Stichting IPRO wordt uitgekeerd wordt 11% administratievergoeding ingehouden, terwijl op de 7% die door Stichting Pictoright wordt uitgekeerd 15% administratievergoeding wordt ingehouden. Het gewogen gemiddelde inhoudingspercentage voor de verdeling van readergelden komt hiermee op 19,1%. Dit percentage ligt boven de als kostennorm gehanteerde grens van 15%.

Met name de activiteiten om de titelspecifieke gelden binnen de readerregeling te registreren zijn relatief kostbaar door de controleactiviteiten en de gedetailleerde gebruiksgegevens welke door het gehele administratieve proces behouden moeten blijven, vanaf de beoordeling van de toestemmingsaanvraag voor overname tot de doorbetaling aan rechthebbenden. Daarnaast staat de incasso van de regelingen onder druk waardoor de kosten in verhouding tot de incasso en repartitie relatief stijgen, terwijl in absolute zin de kosten al jaren dalen.

1.3 Over Stichting PRO

Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), statutair gevestigd in Amsterdam is in 1997 opgericht door het Nederlands Uitgeversverbond (NUV). De stichting heeft ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hun vertegenwoordigde auteurs op het gebied van collectieve exploitatie door de collectieve administratie te verzorgen van auteursrechten die uitgevers niet of moeilijk individueel kunnen uitoefenen. Inmiddels voert Stichting PRO de administratie inzake het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in onderwijspublicaties (zoals readers), knipselkranten en voor de 'LiteROM'. Tevens verdeelt Stichting PRO het uitgeversdeel van de Leenrechtgelden en werft de mandaten van uitgevers waarmee Stichting Reprorecht een regeling voor beperkt digitaal hergebruik binnen het bedrijfsleven aanbiedt.

Omdat deze activiteiten nogal uiteenlopen zijn er verschillende secties binnen Stichting PRO waarbinnen de verschillende administratieve taken zijn ondergebracht. Elke sectie kent een sectiebestuur en een eigen begroting. Elke sectie is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat onder leiding staat van een onafhankelijk voorzitter. De sectiebesturen benoemen de bestuursleden voor het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. Bestuursleden van de secties worden benoemd door de verschillende groepen binnen het Nederlands Uitgeversverbond. Het Algemeen Bestuur van Stichting PRO vergadert twee maal per jaar. Voor de bestuurssamenstelling wordt verwezen naar bladzijde 40 van dit jaarverslag.

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen betalen een vergoeding voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN incasseert en verdeelt deze vergoedingen onder de uitgevers. Sectie PRN werkt daarbij nauw samen met de Stichting International Publishers Rights Organisation (IPRO), opgericht door de International Association of Scientific, Technical and Medical publishers (STM) ten behoeve van de betrokken buitenlandse uitgevers. Voor de uitvoering van de readerregeling zijn de activiteiten van de sectie IPRO volledig geïntegreerd binnen de sectie PRN.

IPRO is tevens een zelfstandige stichting, er wordt door IPRO een eigen jaarverslag opgesteld waarin alle relevante informatie is opgenomen, inclusief het overzicht van bestuursleden.

Voor de onderwijsmarkt kan Stichting PRO als één aanspreekpunt opereren voor het regelen van rechten voor onderwijspublicaties. De activiteiten van deze secties zijn gebaseerd op artikel 16 Auteurswet.

Door de onderwijsexceptie is geen toestemming nodig voor het gebruik van korte overnames ten behoeve van het onderwijs, mits er een redelijke vergoeding wordt afgedragen aan rechthebbenden. Toestemming is wel vereist voor het overnemen van de zogenoemde niet-korte overnames. Meer dan 700 uitgevers hebben Stichting PRO een mandaat gegeven voor de afhandeling van deze niet-korte overnames. Daarnaast kan Stichting PRO via het mandaat van IPRO ook voor de buitenlandse uitgevers de niet-korte overnames verwerken. Dit onderscheid tussen korte en niet-korte overnames werkt door in de vrijwaring welke PRO in dat geval kan afgeven aan gebruikers. Door betaling van een redelijke vergoeding voor korte overnames, kan worden gevrijwaard voor alle rechthebbenden. Voor de afgedragen vergoedingen met betrekking tot de niet-korte overnames kan alleen een vrijwaring worden afgegeven voor die partijen waarvan PRO een mandaat heeft ontvangen voor de uitvoering van dit element van de regeling.

De door de sectie gehanteerde paginatarieven zijn afgeleid van de zogenaamde bloemlezingregeling voor onderwijsuitgaven. Deze regeling maakt het mogelijk dat uitgevers content van elkaar overnemen. Deze nog steeds door uitgevers gehanteerde regeling stamt uit 1974 en berekent het (gemiddelde) auteurshonorarium van een (gemiddelde) paginaprijs. Op basis van het gemiddelde auteurshonorarium van 10% en een gemiddelde paginaprijs van 25 gulden, gold voor de eerste readerregelingen een billijke vergoeding van 2,5 gulden per pagina. De gemiddelde volledige paginaprijs van 25 gulden is het uitgangspunt voor de tariefgrondslagen van niet-korte gedeelten en schadevergoedingen.

De internationale uitgevers, vertegenwoordigt door IPRO hanteren hiervan afgeleide hogere paginaprijzen, vanwege de hogere gemiddelde paginaprijs van een buitenlandse wetenschappelijke uitgave. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd.

Het bestuur bestaat uit functionarissen werkzaam bij uitgevers welke actief zijn in het hoger onderwijs en worden benoemd door de Groep Educatieve Uitgeverijen van het NUV (met uitzondering van de sectie IPRO, deze leden worden benoemd door STM). De sectie PRN vergadert vier maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten bedraagt 15%. Daarnaast wordt er voor controle-en handhaving een aanvullende 5% ingehouden.

Sectie PLU (Leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Stichting Leenrecht heeft een wettelijke aanwijzing voor deze activiteiten en heeft Stichting PRO aangewezen als verdeelorganisatie voor het uitgeversaandeel in deze vergoeding. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimedia. Het aan uitgevers toekomende deel (30%) van de leenrechtvergoeding wordt door de sectie PLU verdeeld.

De activiteiten van de sectie PLU zijn gebaseerd op artikel 15c Auteurswet. Stichting PRO vrijwaart Stichting Leenrecht voor alle rechthebbenden op basis van de gegevens die Stichting leenrecht verstrekt.

Uitgevers die met name algemene boeken uitgeven leveren de bestuursleden voor dit sectiebestuur. Dit zijn immers de producten die het meest worden uitgeleend. Zij worden benoemd door de Groep Algemene Uitgevers van het NUV. De sectie PLU vergadert twee maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 3,5%.

Sectie CLIP (CLIPgelden)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en regelingen voor beperkt intern gebruik met overheid en bedrijfsleven.

Deze activiteiten van CLIP zijn gebaseerd op mandaten van uitgevers (meer dan 400 uitgevers hebben CLIP gemandateerd) om niet-exclusieve licenties te verstrekken aan knipseldiensten en aan ondernemingen en instellingen met knipselkranten.

Op basis van artikel 15 lid 1 sub 4 van de Auteurswet maken uitgevers een nadrukkelijk voorbehoud voor het overnemen van artikelen. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De vrijwaring aan gebruikers kan alleen worden gegeven voor die uitgevers die CLIP hebben gemandateerd.

Het CLIP-tarief komt voort uit de onderhandelingen tussen dagbladuitgevers en de grootste commerciële knipseldienst na een rechterlijke uitspraak. Deze knipseldienst verhoogde zijn tarief toen naar 2 euro per knipsel met de afspraak dat de rechthebbenden een royalty van 25% ontvingen met een minimum van 50 cent. Vervolgens is dit minimumtarief jaarlijks geïndexeerd.

Omdat artikelen met name afkomstig zijn uit de dag- en vakbladen, wordt het bestuur gevormd door deze uitgevers. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar en de groep NDP Nieuwsmedia van het NUV benoemt deze bestuursleden. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 15%.

Sectie PRO-mandaat (Reprogelden)

De wettelijke Reprorechtregeling richt zich alleen op het fotokopiëren. Stichting Reprorecht vertegenwoordigt dankzij deze wettelijke aanwijzing alle uitgevers, maar alleen voor dit analoge hergebruik (fotokopieën). Voor ondernemers moet het echter mogelijk zijn om eventueel digitaal hergebruik ook eenvoudig te regelen. Stichting Reprorecht heeft derhalve de regeling voor het bedrijfsleven uitgebreid. Voor deze uitbreiding was echter het mandaat nodig van (alle) uitgevers omdat een wettelijke aanwijzing voor het faciliteren van digitaal gebruik ontbreekt. Stichting PRO heeft in Nederland ervaring met het verkrijgen van mandaten, zoals voor de onderwijs- en knipselmarkt. Binnen Stichting PRO is de sectie PRO-mandaat opgericht om de mandaten van uitgevers te werven en te beheren.

Op basis van de huidige verdeling van Reprorechtgelden, vertegenwoordigt PRO-mandaat 92% van deze gelden doordat 270 uitgevers een mandaat hebben afgegeven. De vrijwaringsconstructie dient nog geformaliseerd te worden.

Vooralsnog wordt uitgegaan van een situatie waarbij Stichting PRO een vrijwaring afgeeft voor alle uitgevers, met uitzondering van uitgevers welke hebben aangegeven niet te willen participeren (de zogenoemde blacklist).

Het sectiebestuur vergadert twee maal per jaar en bestaat uit de acht uitgeversvertegenwoordigers van het Algemeen Bestuur van Stichting Reprerecht. Deze bestuursleden worden benoemd door het NUV:

- drie leden op voordracht van de Groep Media voor Vak en Wetenschap;
- een lid op voordracht van de Groep Educatieve Uitgeverijen;
- een lid op voordracht van de Groep Nederlandse Dagbladpers;
- een lid op voordracht van de Groep Algemene Uitgevers/overige uitgevers;
- een lid op voordracht van de Groep Publiekstijdschriften;
- een lid op voordracht van de Vereniging van Muziekuitgevers.

Er is nog geen norm vastgesteld voor de inhouding aan administratiekosten.

Cedar B.V.

Stichting PRO heeft op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.).

Bij Cedar zijn gedurende het verslagjaar gemiddeld 9,2 FTE werkzaam geweest ten behoeve van Stichting PRO.

Cedar voert de volledige facilitaire dienstverlening uit voor zes auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Lira, Stichting PRO, Stichting Reprerecht, Stichting de Thuis kopie en Vereniging VEVAM. Daartoe behoren diensten als financiële administratie, communicatie, huisvesting en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting PRO deel in het bestuur van Stichting Cedar: de aandeelhouder van Cedar B.V.

VOI©E

Stichting PRO is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren, kortweg VOI©E. De vereniging streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van de collectieve beheersorganisaties (CBO's) te verbeteren.

VOI©E fungeert namens de CBO's als aanspreekpunt voor vragen over de collectieve uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten. Daarnaast vervult VOI©E de functie van meldpunt voor kritiek of klachten. Alle CBO's die in Nederland actief zijn, zijn lid van VOI©E en verbinden zich daarmee aan een gedragscode. VOI©E ziet toe op naleving van deze gedragscode. Stichting PRO is sinds 2011 in het bezit van het CBO Keurmerk.

1.4 Governance

Richtlijnen Goed bestuur en Integriteit CBO's

Stichting PRO opereert bestuurlijk conform de bepalingen zoals opgenomen in de Richtlijnen Goed bestuur en Integriteit CBO's. In dat kader opereert Stichting PRO conform het zogenoemde Bestuur-model. De stichting kent immers geen directie, de diensten worden ingekocht bij Cedar. Stichting PRO heeft zich geëngageerd aan de Principes en Best Practice-bepalingen van de Richtlijnen goed bestuur en integriteit CBO's. Het totale bestuurlijke proces is in handen van het bestuur, het bestuur is collectief verantwoordelijk waarbij het bestuur leunt op de verschillende sectiebesturen en ondersteund wordt door Cedar op het gebied van uitvoering van beleid. Het bestuur acht het niet nodig of gewenst om het bestuurlijk proces geheel of gedeeltelijk aan een directeur of coördinator toe te bedelen. De zeggenschap over de materiële bevoegdheden met betrekking tot het beheer berust bij vertegenwoordigers van uitgevers, benoemd door het Nederlands Uitgeversverbond. Profielschets van voorzitter en bestuurders zijn beschikbaar via de [website](#) van Stichting PRO.

Leden van het bestuur, inclusief de leden van de sectiebesturen, voeren deze taak onbezoldigd uit. Uitzonderingen vormen de voorzitter van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO en de voorzitter van het sectiebestuur van PRO-mandaat (en incidenteel een sectielid van de sectie PRO Mandaat).

Om goed toezicht uit te kunnen oefenen zijn het bestuur en de sectiebesturen zodanig samengesteld dat daarvoor voldoende kennis en ervaring beschikbaar is. In 2014 is dit model geëvalueerd. Datzelfde geldt voor de repartitiereglementen op basis waarvan Stichting PRO de gelden beschikbaar stelt aan uitgevers. De evaluatie van deze reglementen zal in 2017 wederom uitgevoerd worden. Deze repartitiereglementen zijn beschikbaar via de websites van Stichting PRO en CLIP.

Middelenbeheer

Door het bestuur van de Stichting PRO is in het Statuut middelenbeheer beleid vastgesteld voor het beheer van de beschikbare liquide middelen. Het Statuut wordt gebruikt om de afspraken tussen de stichting, Cedar B.V. en banken voor het beheer van de liquide middelen te formaliseren.

Zoals vastgelegd in het Statuut middelenbeheer van de stichting dienen de voor beheer van de liquide middelen van de stichting gekozen producten een grote mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de hoofdsom op einddatum van de belegging. De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria welke zijn afgeleid van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Stichting PRO heeft de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot (onder meer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is Cedar tekenbevoegd voor de bankrekeningen van de stichting.

Klachten en bezwaren

Stichting PRO doet er alles aan om de werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van de gedragscode van de brancheorganisatie VOI@E te kunnen behandelen, heeft Stichting PRO een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Deze procedure is beschikbaar voor gebruikers en rechthebbenden. Meer informatie is gepresenteerd op de website van stichting PRO: www.stichting-pro.nl.

Sociaal cultureel beleid

Het beleid van de Stichting is om zoveel als mogelijk gelden, direct aan te bieden aan uitgevers. Er worden derhalve geen gelden beschikbaar gesteld voor sociaal culturele doeleinden.

Reservering claims rechthebbenden

Beschikbare gelden worden zo spoedig mogelijk uitgekeerd aan uitgevers. Door de aard van de regelingen en het feit dat Stichting PRO aan uitgevers uitkeert, is het aandeel van onbekende rechthebbenden zeer gering. Dit aandeel blijft drie jaar lang beschikbaar voor de individuele rechthebbende, in deze periode probeert Stichting PRO de uitgever te achterhalen en kan de uitgever de gelden claimen. Na de periode van drie jaar worden niet uitgekeerde gelden alsnog toegevoegd aan de repartitie van het vol-

gende jaar. Er wordt geen reservering opgebouwd voor claims van rechthebbenden die zich melden na deze periode van drie jaar. Er is in dit verslagjaar € 265.000 aan Leenrechtgelden ouder dan drie jaar toegevoegd aan tijdvak 2014 en € 150.000 aan tijdvak 2015. Daarnaast is er € 46.000 aan readergelden ouder dan drie jaar toegevoegd aan de afkoopsommen.

Door bijzondere omstandigheden zijn per balansdatum nog gelden beschikbaar over oudere jaren (2011 en ouder). In die gevallen is het alsnog vinden van de juiste rechthebbenden, belangrijker dan het zo spoedig mogelijk uitkeren van deze gelden. Het gaat om totaal € 22.000.

Kostennorm

Het Algemeen Bestuur, ondersteunt door de verschillende sectiebesturen, ziet toe op de uitvoering van de verschillende regelingen. De bestuurders zijn allen vertegenwoordigen namens uitgevers. Zij hebben namens hun achterban direct belang bij het optimaliseren van de incasso en het beheersen van de kosten. De inhoudingen, noodzakelijk om de uitvoering van de regelingen te financieren, worden in nauw overleg met de verschillende besturen vastgesteld. Stichting PRO voert verschillende separate regelingen uit. De kosten die noodzakelijk zijn om een regeling succesvol uit te voeren, zijn volledig afhankelijk van de aard van de regeling. De uitbetaling van de Leenrechtgelden gebeurt met een inhouding van 3,5%. De incasso en het verzamelen van de gebruikersdata wordt immers gerealiseerd door Stichting Leenrecht.

De incasso en repartitieactiviteiten in de readerregelingen dienen daarentegen te worden ondersteund door een bepaalde mate van controle. Deze activiteiten maken de uitvoering van deze regeling relatief kostbaar. Deze activiteiten zijn echter een voorwaarde om ook over vijf jaar nog een redelijke vergoeding voor het hergebruik te kunnen faciliteren. De trend is daarnaast (met als positieve uitzondering het jaar 2015) dat er jaarlijks minder wordt geïncasseerd. In een krimpende markt is het een zeer grote uitdaging om de kosten gelijk te laten dalen met de daling in omzet. De afgelopen jaren is Stichting PRO zeer succesvol geweest in het verder terugdringen van de kosten, met name in de personeels- en de huisvestingskosten. Dat heeft echter niet kunnen voorkomen dat er over de gehele 'readerketen' een inhouding van 19,1% wordt gerealiseerd.

Daarbij moet overigens worden opgemerkt dat de readergelden, bestemd voor buitenlandse rechthebbenden, via een Nederlandse CBO worden verdeeld (IPRO). Omdat deze CBO echter in Nederland is gevestigd, tellen de kosten die gemaakt worden door IPRO, mee in de ketenkosten van de readerregelingen.

1.5 Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie

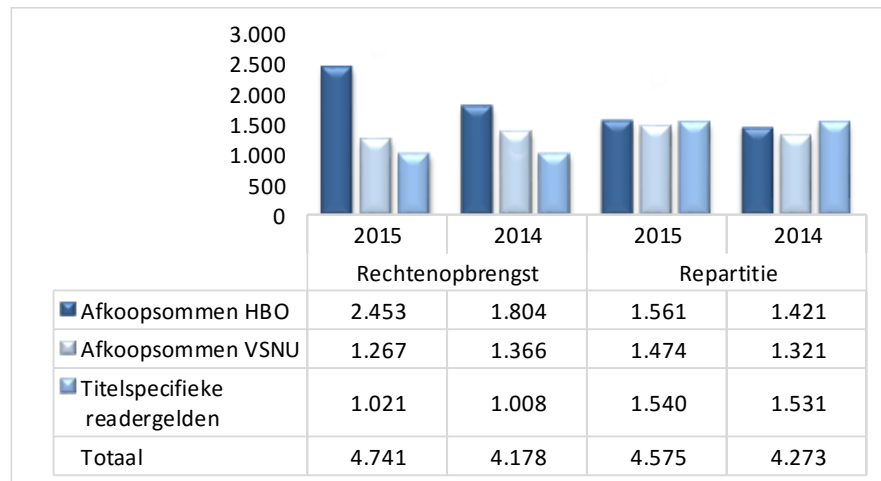
Bedragen * € 1.000

	2015	2014	2013	2012	2011
Rechtenopbrengsten					
Sectie PRN+IPRO	4.741	4.178	4.344	5.570	3.290
Sectie PLU	2.975	3.242	3.415	3.743	3.693
Sectie CLIP	622	736	873	1.073	1.215
Sectie PRO-Mandaat	0	0	0	831	0
Totaal	8.338	8.156	8.632	11.217	8.198
Repartitie					
Sectie PRN+IPRO	3.682	3.631	3.813	3.618	4.583
Sectie PLU	3.189	3.378	3.643	3.404	4.727
Sectie CLIP	793	681	788	1.003	1.217
Totaal netto repartitie	7.664	7.690	8.244	8.025	10.527
Ingehouden administratievergoeding	1.154	889	952	910	903
Totaal	8.818	8.579	9.196	8.935	11.430
Te verdelen rechten					
Sectie PRN+IPRO	3.320	3.177	3.353	3.580	2.541
Sectie PLU	769	1.088	1.345	1.608	1.384
Sectie CLIP	205	474	532	538	627
Sectie PRO-Mandaat	127	831	831	831	0
Totaal	4.421	5.570	6.061	6.557	4.552
Te verdelen rechten per tijdvak					
2011 en ouder	22	440	1.398	1.995	4.535
2012	235	1.024	1.183	4.562	17
2013	250	355	3.480	0	0
2014	277	3.751	0	0	0
2015	3.637	0	0	0	0
Totaal	4.421	5.570	6.061	6.557	4.552

1.6 Toelichting - Sectie PRN+IPRO

<i>Bedragen * € 1.000</i>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Rechtenopbrengsten					
Afkoopsommen HBO	2.453	1.804	1.402	1.688	1.362
Afkoopsommen VSNU	1.267	1.366	1.643	2.732	59
Titelspecifieke readergelden	1.021	1.008	1.299	1.150	1.870
Totaal	<u>4.741</u>	<u>4.178</u>	<u>4.344</u>	<u>5.570</u>	<u>3.290</u>
Repartitie					
Afkoopsommen MBO	0	0	0	0	120
Afkoopsommen HBO	1.264	1.212	1.552	1.123	1.075
Afkoopsommen VSNU	1.182	1.121	1.275	1.414	1.536
Titelspecifieke readergelden	1.236	1.298	986	1.081	1.853
Totaal netto repartitie	<u>3.682</u>	<u>3.631</u>	<u>3.813</u>	<u>3.618</u>	<u>4.583</u>
Ingehouden administratievergoeding	893	642	676	612	502
Totaal	<u>4.575</u>	<u>4.273</u>	<u>4.489</u>	<u>4.230</u>	<u>5.085</u>
Te verdelen rechten					
Afkoopsommen MBO	0	0	0	0	0
Afkoopsommen HBO	1.763	1.522	1.282	1.645	1.214
Afkoopsommen VSNU	1.093	1.255	1.173	1.155	49
Titelspecifieke readergelden	464	400	898	780	1.278
Totaal	<u>3.320</u>	<u>3.177</u>	<u>3.353</u>	<u>3.580</u>	<u>2.541</u>

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen dragen een vergoeding af aan Stichting PRO waardoor zij op eenvoudige wijze gebruik kunnen maken van overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN/IPRO incasseert deze vergoedingen en verdeelt de gelden onder de uitgevers. Stichting IPRO verdeelt het aandeel van de buitenlandse uitgevers.

Een belangrijke activiteit van PRN/IPRO is het geven van voorlichting en de controle op naleving van de readerregelingen. De sectie PRN/IPRO vergadert vier maal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2015.

1.6.1 Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengsten vanuit de readerregelingen staat al jaren onder druk. Een deel van de uitgevers maakt directe licentie afspraken met gebruikers. Het aandeel van de content dat in open access wordt uitgegeven is nog zeer beperkt maar stijgt. Auteurs die tevens doceren binnen het hoger onderwijs stellen veelal hun content (of de auteursversie daarvan) gratis ter beschikking aan studenten. Al deze factoren leiden ertoe dat er minder hergebruik via stichting PRO afgerekend hoeft te worden. Dat is goed nieuws voor gebruikers en uitgevers, op deze manier zijn partijen

beter in staat om maatwerk afspraken te maken. Hierdoor daalt echter de incasso vanuit de readerregelingen, het is immers in niemands belang om hetzelfde hergebruik dubbel af te rekenen.

Bovenstaande factoren, in combinatie verregaande digitalisering binnen het onderwijs, leiden echter wel tot een complex werkveld waarbij het voor gebruikers onvoldoende duidelijk is welke vormen van hergebruik voor welke content nu reeds is geregeld. Daarnaast is het hergebruik op digitale leeromgevingen minder transparant en minder makkelijk te controleren. Dat voedt het idee dat er weliswaar een deel van het hergebruik op een andere manier is geregeld, maar dat er tegelijkertijd een verschuiving plaatsvindt van de eenvoudig te controleren papieren readers, naar de niet te controleren digitale leeromgevingen.

Het is niet eenvoudig om een vorm van controle uit te werken waar alle betrokkenen mee akkoord kunnen gaan. Deze controle is echter wel een belangrijke voorwaarde voor rechthebbenden om ook in de toekomst nog de regelingen in de huidige vorm aan te kunnen bieden. Net zoals het in niemands belang is om hetzelfde hergebruik tweemaal af te rekenen, is het ook in niemands belang dat er binnen het hoger onderwijs op grote schaal hergebruik plaatsvindt dat niet wordt afgerekend waardoor het risico bestaat dat er structureel inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht van de rechthebbenden.

Dat is ook de reden dat er na jarenlang van intensief overleg, in 2015 een zeer belangrijke stap is gezet om inzicht te krijgen in het digitale hergebruik binnen het hoger onderwijs. Praktisch alle hogescholen hebben inmiddels een vorm van controle toegestaan. Bij de universiteiten is er in 2015 een pilot gestart waarbij twee universiteiten betrokken zijn. Dit heeft geleid tot een zeer divers beeld. Bij een deel van de instellingen is de zorg van uitgevers weggenomen, het hergebruik blijkt geregeld. Voor andere instellingen betekent het echter dat een significant deel van het hergebruik alsnog afgerekend dient te worden. De stijging in de rechtenopbrengsten is volledig toe te schrijven aan dergelijke dossiers. Totaal is er € 4,7 miljoen gefactureerd in 2015 (2014: € 4,1 miljoen).

1.6.2 Controleactiviteiten

Het informeren en tevens controleren van de instellingen is een belangrijke taak van de sectie. De controleactiviteiten blijven noodzakelijk omdat instellingen niet in alle gevallen toestemming aanvragen voor het gebruik van niet-korte overnames. Dit vormt een direct gevaar voor de exploitatie van uitgevers en ondermijnt uiteraard basisprincipes van de readerregeling. Bij de instellingen worden controles uitgevoerd om vast te stellen of de readers ter controle worden aangeboden aan Stichting PRO. Daarnaast is er een aantal intranetcontroles uitgevoerd op locatie van de instellingen. In 2015 resulteert dit in een bedrag van € 794.000 aan zogenoemde naheffingen, inbreuken die zijn geïncasseerd voor gebruik van overnames in readers of intranetomgevingen waarvoor geen enkele vorm van toestemming is geregeld.

1.6.3 Portalstrategie

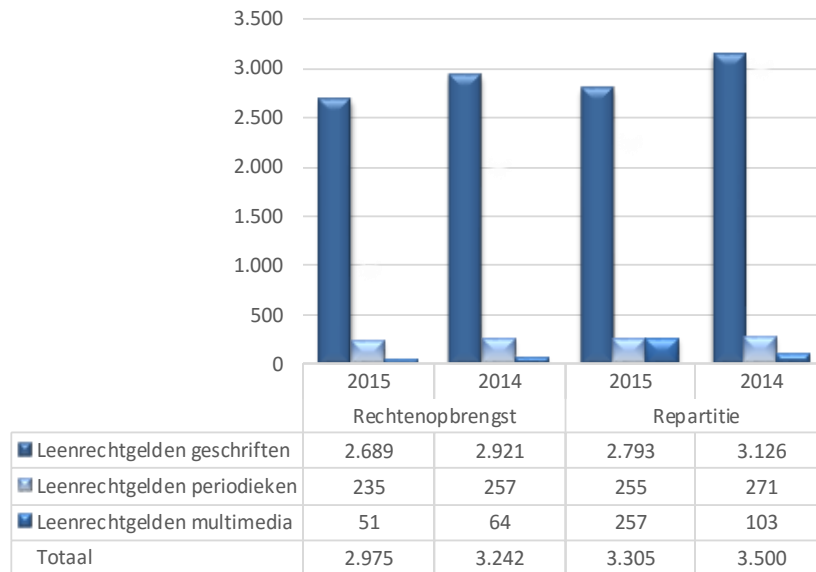
Gebruikmakend van de website van Stichting PRO, worden voor uitgevers en onderwijsinstellingen portals ontwikkeld waardoor arbeidsintensieve processen worden aangepast of verdwijnen. Dit heeft er inmiddels toe geleid dat PRO het clearinghouse is voor het hoger onderwijs voor al het hergebruik dat niet reeds op een andere manier is geregeld. Middels de portal kan eenvoudig toestemming aangevraagd worden voor het gebruik van een niet-korte overname. Gebruikers op de portal worden geholpen om vast te stellen of een overname kort, of niet-kort is door middel van een woordenteller. Men kan digitaal de readers aanbieden aan Stichting PRO ter controle. Daarnaast zijn alle toestemmingen en facturen digitaal beschikbaar via de portal.

1.7 Toelichting - Sectie PRO Leenrechtvergoeding Uitgevers

<i>Bedragen * € 1.000</i>	2015	2014	2013	2012	2011
Rechtenopbrengsten					
Leenrechtgelden geschriften	2.689	2.921	3.070	3.372	3.398
Leenrechtgelden periodieken	235	257	270	297	237
Leenrechtgelden multimedia	51	64	75	74	58
Totaal	2.975	3.242	3.415	3.743	3.693
Repartitie					
Leenrechtgelden geschriften	2.695	3.017	3.310	3.145	3.703
Leenrechtgelden periodieken	246	262	304	274	938
Leenrechtgelden multimedia	248	99	29	-15	86
Totaal netto repartitie	3.189	3.378	3.643	3.404	4.727
Ingehouden administratievergoeding	116	122	132	123	169
Totaal	3.305	3.500	3.775	3.527	4.896
Te verdelen rechten					
Leenrechtgelden geschriften	342	443	636	681	781
Leenrechtgelden periodieken	250	275	289	552	307
Leenrechtgelden multimedia	177	370	420	375	296
Totaal	769	1.088	1.345	1.608	1.384

Sectie PLU (Leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimediaproducten. Daarvan wordt het aan uitgevers toekomende deel door de sectie PLU van Stichting PRO verdeeld. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in het verslagjaar.

1.7.1 Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengst is totaal € 3,0 miljoen (2014: € 3,2 miljoen). De sectie PLU is voor de rechtenopbrengsten volledig afhankelijk van Stichting Leenrecht. De totale incasso van Stichting Leenrecht staat onder druk. De incasso van Stichting Leenrecht is gebaseerd op het aantal uitleningen. Het aantal uitleningen daalt jaarlijks. Ten opzichte van 2014 is het aantal uitleningen 7% gedaald. Deze daling wordt veroorzaakt door een scala aan

ontwikkelingen. Zo wordt een belangrijk deel van de verleningen niet meer afgerekend. Daarnaast lijkt een deel van de bibliotheken de collectie onder te brengen bij schoolbibliotheken waardoor uitleningen niet meer worden geregistreerd en treden er allerlei verschuiven op in het leenrechtlandschap. Daarbij moet gedacht worden aan de intrede van de e-books maar ook aan (burger)initiatieven die voor een deel de rol van de bibliotheek overnemen door plekken te creëren waar mensen boeken kunnen ruilen of lenen.

De verdeling van Leenrechtgelden gebeurt op basis van titelspecifieke informatie. Van de totaal 80 miljoen uitgeleende boeken, worden de gegevens van 58 miljoen uitleningen gebruikt om de gelden te verdelen tussen de uitgevers. Er is totaal € 2,8 miljoen aangeboden aan uitgevers voor deze geldstroom.

Voor de overige categorieën (multimedia en periodieken) is € 494.000 gerepartieerd (2014: € 361.000). Deze stijging is volledig toe te schrijven op de betere verwerking van de uitleengegegevens in deze categorie. Hierdoor worden meer uitleningen gekoppeld aan de juiste rechthebbenden.

Door de dalende incasso staan de activiteiten van de sectie PLU onder druk. De verwachting is dat het inhoudingspercentage van 3,5% op de langere termijn niet gehandhaafd kan worden. De rechtenopbrengst is ten opzichte van vorig verslagjaar nog verder gedaald doordat het aandeel, dat uitgevers vanuit deze geldstroom dienen af te dragen in de financiering van Stichting Brein, is verhoogd.

1.7.2 Brein financiering, piraterijbestrijding

Een deel van de Leenrechtgelden wordt sinds 2013 niet aan individuele rechthebbenden uitgekeerd, maar gebruikt om samen met andere belanghebbenden, Stichting Brein te financieren. Dit heeft in 2015 geresulteerd in een inhouding op het uitgeversaandeel van de Leenrechtgelden van totaal € 129.000. Stichting Leenrecht brengt dit bedrag in mindering op de beschikbare gelden voor uitkering.

Stichting Brein wordt op deze manier ondersteund in de activiteiten die belangrijk zijn voor de gehele branche. Voorheen richtte Brein zich met name op bestrijding van illegale video en muziek content. Inmiddels wordt ook uitgeverscontent (waaronder e-books) veel verspreid. Brein wordt derhalve door de uitgevers ondersteund in haar strijd tegen deze aanbieders. Het doel van Brein is het stimuleren van de investering in zowel de creatie van 'content' (film, TV series, muziek, boeken, games en andere interactieve software) als in de distributie van die content, door het bieden van bescherming tegen ongeautoriseerde distributie van die content op commerciële schaal. De focus daarbij is de aanpak van illegale sites die op commerciële schaal inbreuk maken of faciliteren.

Er is geen discussie over het feit dat ook uitgevers, en met name algemene boekenuitgevers, een bijdragen dienen te leveren aan de activiteiten van Brein. Zij profiteren als branche, maar ook op individueel niveau van deze activiteiten. Wel is er een voortdurende discussie tussen groepen rechthebbers over de precieze onderlinge verdeling van deze kosten. Deze discussie is nog niet uitgekristalliseerd, het is nog onduidelijk hoe deze financiering in 2016 wordt vormgegeven.

1.7.3 E-books, wel of niet onder de Leenrechtregeling

De discussie over de toepassing van het leenrecht op uitleningen van e-books is voorlopig niet afgerond. De bibliotheken zijn een procedure gestart om Leenrecht te dwingen om ook voor deze uitleningen te incasseren. De procedure draait om de vraag of e-books onder het leenrecht vallen of niet. Aanleiding voor deze procedure is een arrest van het Europese Hof van Justitie waarin het Europese Hof verder verhandelen van aangeschafte software als legaal beoordeelde, het zogenaamde UsedSoft-arrest.

In lijn met dit arrest vragen de bibliotheken de Haagse rechtbank om prejudiciële vragen te stellen aan het Europese Hof van Justitie om zo een principiële uitspraak te krijgen van het Hof

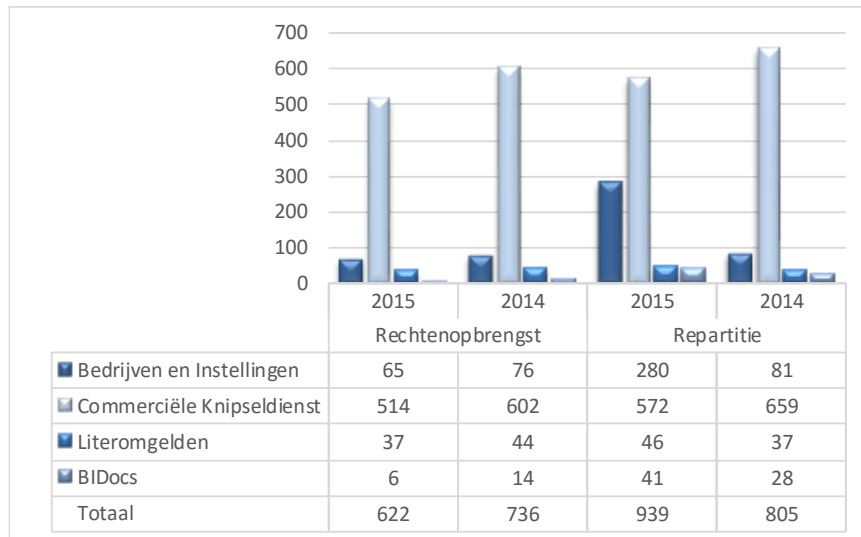
Uitgevers zien hun primaire exploitatie gevaar lopen indien e-books onder het leenrecht mogen worden aangeboden. In de tussentijd sluiten uitgevers wel individuele overeenkomsten met bibliotheken over het uitlenen van e-books.

1.8 Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden)

Bedragen * € 1.000	2015	2014	2013	2012	2011
Rechtenopbrengsten					
Bedrijven en Instellingen	65	76	103	176	129
Commerciële Knipseldienst	514	602	707	827	1.013
Literomgelden	37	44	46	45	47
BIDocs	6	14	17	25	26
Totaal	622	736	873	1.073	1.215
Repartitie					
Bedrijven en Instellingen	237	68	150	92	188
Commerciële Knipseldienst	482	558	562	834	927
Literomgelden	39	31	52	60	36
BIDocs	35	24	24	17	66
Totaal netto repartitie	793	681	788	1.003	1.217
Ingehouden administratievergoeding	146	124	144	175	233
Totaal	939	805	931	1.178	1.450
Te verdelen rechten					
Bedrijven en Instellingen	87	160	164	184	149
Commerciële Knipseldienst	106	253	301	264	396
Literomgelden	4	23	17	30	16
BIDocs	8	38	50	60	66
Totaal	205	474	532	538	627

Sectie Copyright Licentie-en Incassobureau PRO (CLIP)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en een regeling voor beperkt intern gebruik met de overheid en het bedrijfsleven. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen de sectie CLIP.

1.8.1 Rechtenopbrengsten en repartitie

De daling in de rechtenopbrengst van CLIP zet verder door. In 2015 is er € 622.000 gefactureerd aan gebruikers (2014: € 736.000). Dit betekent een daling van 15% ten opzichte van vorig verslagjaar.

Sinds 2011 is de rechtenopbrengst uit de CLIP regelingen gehalveerd. In 2015 is er totaal € 793.000 aangeboden aan uitgevers (2014: € 681.000). Deze stijging vormt een trendbreuk met de afgelopen jaren en is veroorzaakt doordat gelden uit de geldstroom van bedrijven en instellingen, als nog zijn uitgekeerd.

De commerciële knipseldiensten die via CLIP een licentie regelen voor het aanbieden van content aan hun afnemers, worden geconfronteerd met dalende vraag naar artikelen. Deze dienstverlening wordt aan steeds minder klanten aangeboden en er worden daarnaast minder artikelen geleverd aan bestaande klanten. In economisch lastige tijden verliezen knipseldiensten veel klanten, zeker in een periode waarbij steeds meer informatie ook (gratis) via internet verkregen kan worden.

De bedrijven waarbij het van wezenlijk belang is dat zij alle informatie ontvangen over hun bedrijf of hun promotieactiviteiten, maken tevens meer gebruik van zogenoemde media-analyse partijen. Deze partijen sturen over het algemeen geen artikelen aan hun klanten, zij leveren analyses op basis van de beschikbare content, zonder dat deze artikelen beschikbaar wordt gesteld aan de klant. De regelingen van CLIP voorzien op dit moment niet in dergelijk gebruik.

1.8.2 Toekomst sectie CLIP

De dagbladuitgevers zijn de grootste belanghebbenden uitgevers uit deze regeling. Ook deze groep uitgevers worstelt nog met nieuwe verdienmodellen voor digitale content en de wijze waarop de daling in advertentieinkomsten wordt opgevangen. Voor de consumenten lijken de modellen nu snel vorm te krijgen. In de zakelijke markt liggen nog steeds kansen, zeker binnen het collectief van CLIP. Doordat de markt snel verandert, is een regeling gebaseerd op alleen het uitleveren van artikelen en het eventuele hergebruik daarvan, niet toekomstbestendig. Dat betekent dat er aanvullende regelingen aan de markt aangeboden moeten worden om gebruikers optimaal te kunnen faciliteren in hun vraag naar content en uitgevers een volledige vergoeding aan te kunnen bieden.

In 2015 is er binnen het collectief gewerkt om aanvullende licenties uit te werken. Dit heeft echter nog niet geleid tot nieuwe klanten of een uitbreiding van de licentie bij de huidige klanten.

De vraag is uiteraard op welke wijze er verder invulling wordt gegeven aan de activiteiten van CLIP, welke activiteiten kunnen individueel worden ontplooid door uitgevers en welke vormen van gebruik kunnen uitgevers niet, of heel lastig zelf uitvoeren waardoor dit alleen binnen een collectief efficiënt en effectief opgepakt kan worden. Immers, met de snel dalende rechtenopbrengsten komt er een moment dat de kosten niet meer in redelijke verhouding staan tot deze opbrengsten. Binnen de sectie CLIP zal 2016 worden gebruikt om de strategie voor de komende jaren verder uit te werken.

1.9 Toelichting - Sectie PRO-mandaat

De Reprerechtregeling voor het bedrijfsleven is de afgelopen jaren aangepast. Waar men in het verleden de gebruikers alleen een licentie voor het fotokopiëren kon aanbieden, is sinds 2014 de mogelijkheid gecreëerd om ook het digitaal hergebruik af te rekenen met Stichting Reprerecht. Stichting Reprerecht vertegenwoordigt voor het analoge hergebruik (fotokopieën), alle uitgevers dankzij een wettelijke aanwijzing. Mandaten van groepen rechthebbenden zijn echter onontbeerlijk om tevens het digitale hergebruik in het bedrijfsleven te kunnen faciliteren. PRO-mandaat heeft deze mandaten verworven bij de uitgevers en vervolgens Stichting Reprerecht de opdracht gegeven om namens de uitgevers de regeling uit te voeren. Op basis van de huidige verdeling van Reprrechtgelden, vertegenwoordigt PRO-mandaat 92% van deze gelden doordat 270 uitgevers een mandaat hebben afgegeven.

In de opzet van PRO-mandaat is rekening gehouden met het feit dat PRO-mandaat op termijn de uitgevers aandelen zou kunnen uitkeren aan de individuele uitgevers. Deze structuurwijziging heeft echter ernstige vertraging opgelopen door onenigheid tussen uitgevers en auteurs over de verdeling van de gelden. Hierdoor is er in 2015 wederom geen incasso- of repartitie gerealiseerd binnen de sectie PRO-mandaat. Met de kennis van nu lijkt een structuur waarbij PRO-mandaat de gelden uitkeert aan individuele uitgevers, niet op korte termijn realiseerbaar.

Stichting Reprerecht heeft in 2012 in goed overleg met de onderscheidene in het bestuur van de van de Sectie PRO Mandaat vertegenwoordigde uitgeversgroepen het bedrag van € 831.000 gerepartieerd aan PRO Mandaat. Het betreft hier het uitgeversdeel van eerder incasseerde gelden. Er werd daarbij uitgegaan van dat het bedrag ruim toereikend zou zijn om PRO

Mandaat voor meerdere jaren te kunnen financieren, als ook dat het bedrag verrekend zou kunnen worden met toekomstige repartities aan uitgevers, die dan via PRO Mandaat zouden lopen.

In 2015 werd besloten in overleg met alle betrokken partijen om naast de kosten voor PRO Mandaat ook een tweetal collectieve zaken te financieren. Het betreft hier namens de uitgevers een bijdrage aan de exploitatie van Stichting Brein als ook de vergoeding van de kosten die zijn gemaakt in de procedure ter beslechting van het geschil tussen Nederlands Uitgeversverbond/Stichting PRO enerzijds en de Auteurs/makers, vertegenwoordigd door LIRA anderzijds.

Voorts werd besloten om over alle vergoedingen voor diensten alsnog btw te verrekenen met de fiscus, waar er op korte termijn geen zicht is op de mogelijke invulling van de rol als verdeelorganisatie voor uitgevers van reprerechtgelden.

Hoofddorp, 23 juni 2016

Namens het bestuur:

Henk van der Rijst
Voorzitter Stichting PRO

1.10 Begroting 2016

(bedragen * € 1.000)

Netto omzet	
Administratievergoeding	852
Overige bedrijfsopbrengsten	382
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.234</u>
Personele kosten	807
Bestuurskosten	15
Huisvestingskosten	67
Overige bedrijfslasten	501
Som der bedrijfslasten	<u>1.390</u>
Exploitatieresultaat	-156
Financieel resultaat	33
Resultaat	<u><u>-123</u></u>

2 Jaarrekening 2015

2.1 Balans per 31 december 2015

(Na resultaatbestemming, bedragen * € 1.000)

	<u>31 december 2015</u>		<u>31 december 2014</u>
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Immateriële vaste activa</i>	0	<i>a</i>	233
Vlottende activa			
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren rechten	272	<i>b</i>	275
Overige vorderingen	823	<i>c</i>	109
Overlopende activa	<u>3</u>	<i>d</i>	<u>34</u>
	1.098		418
<i>Liquide middelen</i>	6.821	<i>e</i>	7.390
Totaal	<u><u>7.919</u></u>		<u><u>8.041</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	<u>2.390</u>	<i>f</i>	<u>2.178</u>
	2.390		2.178
<i>Te verdelen rechten</i>	4.421	<i>g</i>	5.570
Kortlopende schulden			
Repartitiedbiteuren	691	<i>h</i>	2
Overige schulden	265	<i>i</i>	123
Overlopende passiva	<u>152</u>	<i>j</i>	<u>168</u>
	1.108		293
Totaal	<u><u>7.919</u></u>		<u><u>8.041</u></u>

2.2 Staat van baten en lasten 2015

(bedragen * € 1.000)

	Exploitatie 2015	Begroting 2015	Exploitatie 2014
Administratievergoeding	1.149 <i>k</i>	1.110	839
Overige bedrijfsopbrengsten	129 <i>l</i>	0	137
Totaal baten	1.278	1.110	976
Personele kosten	573 <i>m</i>	670	648
Bestuurskosten	15 <i>n</i>	7	11
Huisvestingskosten	78 <i>o</i>	67	91
Overige bedrijfslasten	451 <i>p</i>	504	377
Totaal lasten	1.117	1.248	1.127
Som van baten en lasten	161	-138	-151
Financieel resultaat	51	57	89
Resultaat	212	-81	-62
Resultaatbestemming			
Mutatie algemene reserve	212	-81	-62
	212	-81	-62

2.3 Kasstroomoverzicht over 2015

(opgesteld volgens de indirecte methode, bedragen * € 1.000)

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Exploitatieresultaat</i>	161	-151
Aanpassingen voor:		
Toename vorderingen	-679	-13
Afname schulden	126	43
	<u>-553</u>	<u>30</u>
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	-392	-121
Kasstroom uit rechtenopbrengsten en repartitie		
Gefactureerde rechtenopbrengsten	8.338	8.156
Repartitie	-8.818	-8.579
Overige mutaties	-436	-130
Aanpassingen voor:		
Afname debiteuren	3	181
Toename repartitiedebiteuren	689	-60
<i>Kasstroom uit rechtenopbrengst en repartitie</i>	<u>-224</u>	<u>-432</u>
<i>Ontvangen interest</i>	47	139
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<u>-569</u>	<u>-414</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investering in immateriële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toevoeging aan te verdelen rechten	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto kasstroom	<u><u>-569</u></u>	<u><u>-414</u></u>
Liquide middelen 1 januari	7.390	7.804
Liquide middelen 31 december	<u>6.821</u>	<u>7.390</u>
<i>Mutatie liquide middelen boekjaar</i>	<u><u>-569</u></u>	<u><u>-414</u></u>

2.4 Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2015

(bedragen * € 1.000)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stand per 1 januari	5.570	6.061
Rechtenopbrengsten	8.338	8.156
Overige mutaties	-669	-68
Repartitie	-8.818	-8.579
Stand per 31 december	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>
Rechtenopbrengsten		
Nederlandse gebruikers	5.363	4.914
Nederlandse CBO's	2.975	3.242
	<u>8.338</u>	<u>8.156</u>
Overige mutaties		
Onttrekking kosten PRO Mandaat	-547	0
Overige mutaties	-156	-119
Mutatie te realiseren admin.vergoeding	34	51
	<u>-669</u>	<u>-68</u>
Repartitie		
Rechthebbenden	-5.718	-5.948
Nederlandse CBO's	-1.877	-1.689
Buitenlandse CBO's	-69	-53
Netto repartitie	<u>-7.664</u>	<u>-7.690</u>
Ingehouden administratievergoeding	-1.154	-889
Bruto repartitie	<u>-8.818</u>	<u>-8.579</u>
Te verdelen rechten	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>

2.5 Toelichtingen op de jaarrekening

2.5.1 Algemeen

Doelstelling van de stichting

Stichting PRO is op 14 november 1997 opgericht en statutair gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hen vertegenwoordigende auteurs op het gebied van collectieve exploitatie of administratie van auteursrechten, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Stichting PRO kent hiertoe een vijftal secties welke ieder specifieke auteursrechtelijke regelingen uitvoeren.

De secties PRN en IPRO zijn voor de uitvoering van de readerregelingen in 2013 samengevoegd en opereren nu als de sectie PRN/IPRO.

Alle secties zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de stichting.

2.5.2 Grondslagen voor de waardering

Alle bedragen in het jaarverslag luiden in duizenden euro's.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW2 en de Richtlijn 640 'Organisaties zonder Winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede met de eisen van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten en het CBO Keurmerk van Voice. Alle bedragen in het jaarverslag luiden in euro's.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt en worden bedragen afgerond weergegeven.

Vergelijking met het voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen zijn vergeleken met vorig boekjaar ongewijzigd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover deze door het bestuur als noodzakelijk wordt gezien onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten wordt gevormd ten laste van de te verdelen rechten. Aan gebruikers gefactureerde rechtenopbrengsten worden pas gereparteed aan rechthebbenden nadat deze daadwerkelijk geïncasseerd zijn.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Te verdelen rechten

De te verantwoorden gelden uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten worden niet in de staat van baten en lasten opgenomen, maar worden opgenomen als een verplichting aan de rechthebbenden. De doorbetalingsverplichting heeft in principe een kortlopend karakter.

De te verdelen readergelden CLIPgelden worden in de balans verantwoord als er sprake is van een rechtens afdwingbare vordering die op betrouwbare wijze is vast te stellen en waarvan het waarschijnlijk is dat deze zal worden ontvangen. Voor te ontvangen bedragen van door PRO gefactureerde gebruikers kan dit op betrouwbare wijze worden vastgesteld. Te ontvangen leenrechtgelden en reprogelden kunnen op betrouwbare wijze

worden vastgesteld. De door Stichting Leenrecht resp. Stichting Reprrecht hierop ingehouden administratievergoedingen worden in mindering gebracht op de ontvangen brutobedragen.

Op de te verdelen rechten worden de nog in te houden administratievergoedingen in mindering gebracht. Voor zover deze niet in het jaar van verantwoording van de rechtenopbrengst als bate worden gerealiseerd worden deze separaat gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.5.3 Grondslagen voor de resultaatbepaling

De Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Administratievergoedingen

De administratievergoedingen worden indien en voor zover mogelijk gerealiseerd naar rato van de verrichte werkzaamheden. De door rechthebbers verschuldigde administratievergoedingen voor verrichte werkzaamheden worden veelal ingehouden op de repartitie, maar worden in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de door Stichting PRO verrichte werkzaamheden. De vergoeding voor de werkzaamheden met betrekking tot het innen van rechten wordt in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin ook de rechtenopbrengst wordt verantwoord. Het restant van de administratievergoeding wordt beschouwd als zijnde ter dekking van de repartiekosten en wordt verantwoord in het jaar waarin de repartitie wordt verantwoord. Indien de voortgang van verrichte werkzaamheden onvoldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld wordt de administratievergoeding in de staat van baten en lasten verantwoord bij de repartitie.

De administratievergoedingen voor titelspecifieke- en afkoopsommen **readergelden** zijn 15% voor leden van het Nederlands Uitgevers Verbond (NUV) en Stichting IPRO, 5% voor Stichting Pictoright en 20% voor overige rechthebbers. Voor de verantwoording in de staat van baten en lasten

wordt ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 15% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

De administratievergoeding voor **leenrechtgelden** bedraagt 3,5% voor alle rechthebbers. De verantwoording in de staat van baten en lasten vindt volledig plaats bij de repartitie aangezien de tussentijdse voortgang van de werkzaamheden hiervoor niet voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De administratievergoeding voor **CLIPgelden** is 15% voor leden van het NUV en 20% voor overige rechthebbers. Voor de verantwoording in de staat van baten en lasten wordt ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 15% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

Op de uitkering van readergelden en CLIPgelden aan uitgevers welke geen lid zijn van het NUV wordt een hoger percentage aan administratiekosten ingehouden. De activiteiten van de verschillende groepen van het NUV, op het gebied van het auteursrecht en de regelingen die door PRO worden uitgevoerd, hebben uiteraard een positief effect op de regelingen omdat via die wijze gebruikers worden geïnformeerd over de mogelijkheden. NUV leden financieren deze activiteiten middels de contributie. Andere rechthebbers profiteren op gelijke wijze van deze activiteiten, zonder deze activiteiten mede te financieren. Vandaar dat overige rechthebbers op deze manier alsnog een beperkte bijdrage leveren aan deze activiteiten.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit directe inhoudingen op de rechtenopbrengsten ter dekking van de handhavingskosten van enkele regelingen.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten bestaan uit de aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De personeelskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor de directe personele inzet die in het verslagjaar werkzaam is voor Stichting PRO. De

algemene kosten betreffen de doorbelasting vanuit Cedar voor indirecte personele inzet en overheadkosten. De huisvestingskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor het aandeel van Stichting PRO in de totale huisvestingskosten van Cedar.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht is geen BTW opgenomen buiten de mutatie in de betreffende balanspositie. De repartitie wordt bruto opgenomen.

Risicobeheersing

Operationele risico's

Stichting PRO maakt gebruik van de automatiseringssystemen van Cedar B.V. De stichting loopt hierbij het risico dat systemen niet beschikbaar zijn of niet juist functioneren waardoor de facturatie en/of verdeling van gelden niet (tijdig) kan plaatsvinden of onjuist gedaan worden. Binnen Cedar zijn maatregelen getroffen om de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevensverwerkingsprocessen te waarborgen.

Kredietrisico

De rechtenopbrengsten van Stichting PRO betreffen vergoedingen van Nederlandse onderwijsinstellingen voor gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Het kredietrisico wordt laag ingeschat. Het kredietrisico betreft niet het vermogen van de stichting maar de aan rechthebbenden door te betalen rechten.

Liquiditeitsrisico

Stichting PRO beschikt over substantiële bedragen aan liquide middelen die uitstaan bij meerdere grote Nederlandse banken. Deze gelden zijn direct opeisbaar.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij, aangezien Stichting PRO is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar B.V. gemaakte kosten worden doorbelast.

2.6 Toelichting op de balans

a) Kosten van onderzoek en ontwikkeling

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Kosten nieuwe regeling	0	233
Totaal Kosten nieuwe regeling	<u>0</u>	<u>233</u>

De aanloopkosten van de sectie PRO-mandaat zijn geheel vrijgevallen en ten laste van de te verdelen rechten gebracht.

b) Debiteuren rechten

Debiteuren rechten	<u>272</u>	<u>275</u>
Totaal debiteuren rechten	<u>272</u>	<u>275</u>

De debiteuren rechten hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

c) Overige vorderingen

Nog te ontvangen interest	37	33
Overige vorderingen	46	45
Omzetbelasting	<u>740</u>	<u>31</u>
Totaal overige vorderingen	<u>823</u>	<u>109</u>

De overige vorderingen hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar. De post nog te vorderen omzetbelasting is incidenteel hoog wegens correcties op repartitiefacturen uit meerdere jaren op verzoek van een rechthebbende.

d) Overlopende activa

Overlopende activa	<u>3</u>	<u>34</u>
Totaal overlopende activa	<u>3</u>	<u>34</u>

De overlopende activa hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

e) Liquide middelen

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Bankrekeningen	36	23
Spaarrekeningen	6.785	7.367
Totaal liquide middelen	<u>6.821</u>	<u>7.390</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

f) Algemene reserve

Stand per 1 januari	2.178	2.240
Mutatie vanuit resultaatbestemming	212	-62
Mutatie vanuit te verdelen gelden	0	0
Stand per 31 december	<u>2.390</u>	<u>2.178</u>

De algemene reserve van Stichting PRO bestaat uit de vermogens van de verschillende secties. Doelstelling is om het vermogen per sectie op het niveau te houden van 1 tot 1,5 maal de jaarlijkse kosten per sectie. Op het moment dat het vermogen van een sectie groter is dan 1,5 maal de exploitatie, wordt dit overschot toegevoegd aan de te verdelen rechten zodat deze gelden weer beschikbaar komen aan de rechthebbenden. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

Toerekening per sectie

PRN/IPRO	1.692	1.474
PLU	293	318
CLIP	405	386
	<u>2.390</u>	<u>2.178</u>

g) Te verdelen rechten

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Stand per 1 januari	5.570	6.061
Rechtenopbrengsten	8.338	8.156
Overige mutaties	-669	-68
Repartitie	-8.818	-8.579
Stand per 31 december	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>
bouw naar jaarlaag		
2011 en ouder	22	330
2012	235	110
2013	250	1.024
2014	277	355
2015	3.637	3.751
Totaal te verdelen rechten	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>
bouw Te verdelen rechten		
Sectie PRN+IPRO	3.319	3.178
Sectie PLU	770	1.088
Sectie CLIP	205	474
Sectie PRO-Mandaat	127	831
	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>

De te verdelen rechten hebben overwegend een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

h) Repartitiedbiteuren

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Repartitiedbiteuren	691	2
Totaal repartitiedbiteuren	<u>691</u>	<u>2</u>

De repartitiedbiteuren hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar. De post repartitiedbiteuren is incidenteel hoog wegens correcties op repartitiefacturen uit eerdere jaren op verzoek van een rechthebbende.

i) Overige schulden

Handelscrediteuren	109	104
Overige schulden	156	19
Totaal overige schulden	<u>265</u>	<u>123</u>

De overige schulden hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

j) Overlopende passiva

Nog te realiseren administratievergoeding	<u>152</u>	<u>168</u>
Totaal overlopende passiva	<u>152</u>	<u>168</u>

2.6.1 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Op basis van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. heeft Stichting PRO de verplichting om bij beëindiging van deze overeenkomst een vergoeding te betalen voor haar aandeel in de langlopende huisvestingskosten van Cedar B.V. alsmede een vergoeding voor de kosten die Cedar B.V. zou moeten maken voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomsten van de direct ten behoeve van de stichting werkzame medewerkers.

De verplichting ultimo 2015 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting PRO vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 467.000 (2014: € 384.000).

2.7 Toelichting op staat van baten en lasten

k) Administratievergoedingen

Stichting PRO heeft over 2015 € 1.149.000 (2014: € 839.000) aan administratievergoedingen gerealiseerd. De ingehouden administratievergoedingen hebben een direct verband met de rechtenopbrengsten en de gerepareerde gelden. De som van deze posten ligt boven het niveau van de verwachtingen over dit verslagjaar, met name binnen de sectie PRN/IPRO.

l) Overige bedrijfsopbrengsten

Het verschil met de begroting 2015 bedraagt € 129.000. De opbrengsten uit overige bedrijfsopbrengsten betreffen de kosten van Brein. Ter dekking van deze kosten is dit bedrag onttrokken aan de te verdelen rechten.

m) Personeelskosten

De personele kosten zijn in 2015 conform begroting ondanks dat de inzet van personeel verder is beperkt. De besparing die hiermee is gerealiseerd wordt in 2015 tenietgedaan door de personele lasten voor de sectie PRO-mandaat.

De inzet van personeel is teruggebracht naar 9,2 FTE (2014: 10,7 FTE).

n) Bestuurskosten

De bestuursleden van Stichting PRO, zowel in het Algemeen Bestuur als in de secties, zijn functionarissen die in loondienst zijn bij uitgeefbedrijven. De activiteiten worden onder werktijd uitgevoerd en derhalve zijn de functies indirect bezoldigd. Zij ontvangen echter geen vergoedingen of vacatiegelden van Stichting PRO. Derhalve is er voor gekozen om in het overzicht van nevenfuncties de posities van bestuursleden als onbezoldigd te presenteren. Het presenteren van de functies als bezoldigd, zou immers de suggestie wekken dat Er zijn in 2015 echter drie uitzonderingen: de onafhankelijke voorzitter van Stichting PRO, de voorzitter van de sectie PRO-mandaat en een bestuurslid van de sectie PRO-mandaat waren in 2015 (deels) niet in loondienst en ontvangen derhalve een redelijke vergoeding voor hun inzet.

	Beloning	Functie	Periode
Dhr. drs. H. van der Rijst	€ 11.360	Voorzitter	gehele jaar
Dhr. drs. S. Bruinsma	€ 0	Penningmeester	gehele jaar
Dhr. drs. L. Dijkema	€ 4.077	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. P. Dijkstra	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. F. Jonkers	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. N. Louis	€ 2.205	Bestuurslid	t/m 31 mei
Dhr. A. Reekers	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Mw. E. Smit	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
	<u>€ 17.641</u>		

Op grond van de Wet Toezicht valt Stichting PRO gedeeltelijk onder de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het in art. 2.2 WNT voor toezichthouders opgenomen maximum van 10% voor bestuurders, resp. 15% voor voorzitters van de van toepassing zijnde maximum bezoldiging. Op grond van een beleidsrichtlijn van het CvTA kan de omrekening naar een voltijds dienstverband hierdoor achterwege blijven.

o) Huisvestingskosten

Dit betreft het door Cedar doorbelaste aandeel van Stichting PRO in de totale huisvestingskosten. Dit aandeel wordt vastgesteld op basis van het aandeel van Stichting PRO in de totale directe personele inzet van Cedar.

p) Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit een bijdrage voor de algemene kosten van Cedar, automatiseringskosten (beheer en portals), de management fee voor de inzet van de (juridische) ondersteuning vanuit het NUV, de kosten voor marktonderzoek en de bijdrage voor de brancheorganisatie VOI©E.

De doorbelaste algemene kosten Cedar komen ook in 2015 significant lager uit dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door enkele incidentele meevallers bij Cedar.

De automatiseringskosten zijn redelijk stabiel, mutaties in deze post worden veroorzaakt door investeringen en aanpassingen in de portals.

De management fee vanuit het NUV is in 2015 gedaald, de verdeling over de secties is opnieuw vastgesteld en de totale inzet is teruggebracht.

De kosten voor onderzoek om het gebruik bij de universiteiten in kaart te brengen en om de repartitieaandelen van uitgevers voor de afkoopsommen die bij HBO instellingen en universiteiten wordt gefactureerd, worden over drie jaar verdeeld.

2.8 Ondertekening

Datum vaststelling: 23 juni 2016 te Hoofddorp

Namens het bestuur,

.....

Dhr. H. van der Rijst
Voorzitter

.....

Dhr. S. Bruinsma
Peningmeester

3 Overige gegevens

3.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die toelichting in dit jaarverslag behoeven.

3.2 Resultaatbestemming

In de statuten van Stichting PRO is geen resultaatbestemming opgenomen. De bestemming van het resultaat heeft bij bestuursbesluit plaatsgevonden zoals is toegelicht bij de staat van baten en lasten. De bestemming van het resultaat is verwerkt in de jaarrekening.

3.3 Samenstelling bestuur en sectiebesturen

Bestuursleden	Aftreden/ herbenoemen	Termijn
Algemeen bestuur PRO		
Henk van der Rijst (voorzitter)	december-18	3e termijn
Sam Bruinsma (penningmeester)	juni-16	1e termijn
Floor Jonkers (PLU)	juni-16	1e termijn
Arno Reekers (CLIP)	december-17	1e termijn
Paul Dijkstra (PRN)	december-17	2e termijn
Eefke Smit (IPRO)	december-18	2e termijn
Louwe Dijkema (PRO Mandaat)	december-18	2e termijn
Nic Louis	mei-15	1 ^e termijn
Sectie PRN		
Sam Bruinsma (voorzitter)	december-17	3e termijn
Henk van de Bunt	maart-18	4e termijn
Paul Dijkstra	december-16	3e termijn
Eefke Smit (IPRO, assessor)	december-16	2e termijn
Yke Faber	juni-18	3e termijn
Sectie PLU		
Floor Jonkers (voorzitter)	december-15	1e termijn
Sander Ruijs	november-16	1e termijn
Martijn David	november-16	3e termijn
Renske Hendriksen	november-16	2e termijn

Sectie CLIP

Arno Reekers	april-16	1e termijn
Jelle Buizer	december-16	2e termijn
Bart Verkade	april-16	1e termijn
Dick van Eijk	april-16	1e termijn
Rogier van Erkel	april-16	1e termijn

Sectie PRO Mandaat

Louwe Dijkema	december-16	2e termijn
Cornil Balk	mei-17	2e termijn
Jelle Buizer	mei-17	2e termijn
Barent Momma	mei-17	2e termijn
Chris Gijsbers	mei-17	2e termijn
Frank Van Amerongen	mei-17	2e termijn
Michiel Kramer	mei-17	2e termijn
Pieter Bon	mei-18	1e termijn

Sectie CLIP

Arno Reekers	maart-14	1e termijn
Geurt Bos	maart-16	2e termijn
Jelle Buizer	december-16	2e termijn
Bart Verkade	april-16	1e termijn
Dick van Eijk	april-16	1e termijn
Rogier van Erkel	april-16	1e termijn

Sectie PRO Mandaat		
Louwe Dijkema	december-16	2e termijn
Cornil Balk	mei-17	2e termijn
Jelle Buizer	mei-17	2e termijn
Barent Momma	mei-17	2e termijn
Chris Gijsbers	mei-17	2e termijn
Frank Van Amerongen	mei-17	2e termijn
Michiel Kramer*	mei-17	2e termijn
Pieter Bon	mei-18	1e termijn

*De heer Kramer is als ambtelijk secretaris van het Algemeen Bestuur, namens het NUV, aanwezig bij alle bestuursvergaderingen. Daarnaast is de heer Kramer bestuurslid in de sectie PRO-mandaat.

3.4 Nevenfuncties Bestuursleden

Bestuurslid	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
De heer drs. H. van der Rijst	Secretaris /penningmeester Stichting Cedar	j
	Voorzitter Algemeen Bestuur Stichting PRO	j
	Taliesin Beheer bv - directeur	j
	Bestuurslid VGEO Vereniging van Gepensioneerden Elsevier Ondernemingen	n
	Lid bestuur SPEO Stichting Pensioenfonds Elsevier Ondernemingen	n
De heer drs. S. Bruinsma	Senior Vice President Business Development, Koninklijke Brill N.V.	j
	Lid Public Affair Committee van de International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers	n
	Voorzitter Future Lab Committee van de International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers	n
	Penningmeester van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter sectie PRN/IPRO van Stichting PRO	
De heer drs. L. Dijkema	Penningmeester Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften)	j
	(mede)Directeur Dutch Card Printing B.V.	j
	Vicevoorzitter Raad van Toezicht en voorzitter Audit Commissie van Alfa College	j
	Bestuurslid en Voorzitter sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	j
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	j
	Lid Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds PGB	
	Voorzitter Reglementscommissie van KVGGO	j
	Voorzitter Bestuur TechnologieCentrum Noord-Nederland	j
	Bestuurslid SAK Royal Jongbloed	j
	Voorzitter Klankbordgroep Levensbeschouwing en Ondernemen van VNO-NCW	n
	Voorzitter Stichting Ondernemers Fonds Assen OFA	n
	Voorzitter Stichting Cultureel Hart Assen	n
	Voorzitter Raad van Advies van Vincent van Gogh College	n

	Voorzitter Stichting Drents Monument	n
	Voorzitter Stichting Trovato	n
De heer A. Reekers	Hoofdredacteur De Financie Telegraaf	j
	Waarnemen voorzitter Stichting Telegraafpensioenfonds 159	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter van de sectie Clip van Stichting PRO	n
De heer F. Jonkers	Vice-voorzitter sectie geschriften Stichting Leenrecht	n
	Bestuurslid algemeen bestuur Stichting Leenrecht	n
	Voorzitter van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond, district Noord Holland Noord	n
	Uitgever VBK Media	j
	Directeur F H Jonkers Beheer BV	j
	Directeur Drukkerij West Friesland BV	j
De heer mr. M. Kramer	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie algemene boeken en overige geschriften)	j
	Hoofd Economische en Juridische Zaken bij Nederlands Uitgeversverbond	j
	Secretaris Stichting Platform Multimediaproductanten	n
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Ambtelijk secretaris Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Sociëteit Trou moet Blycken	n
	Penningmeester Stichting Nicole Art Sense	n
	Bestuurslid Vereniging van alumni van de New York University School of Law in Nederland	n
	Bestuurslid Stichting Egress Foundation	n
	Bestuurslid Scholarship Foundation	n

Mevrouw E. Smit	Managing Director IPRO (remunerated)	j
	Board member of Algemeen Bestuur Stichting PRO	n
	Director, Standards and Technology, International Association of STM Publishers (remunerated)	j
	Director and Board member of the Alliance of Permanent Access APA	n
	Director and Board member of Dryad-US	n
	Board member of IFRRO	n
	Board member of Lucas-Ooms Fonds (Secretary)	n
	Board member of THIM (Theater in Muziek, Treasurer)	n
	Director/ owner of BV In den Gulden Fonteyn	n
lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n	
Dhr. P. Dijkstra	Uitgeefdirecteur Springer Media Bohn Stafleu van Loghum	j
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
Mevrouw R. Hendriksen	Bedrijfsjurist WPG Uitgevers B.V.	j
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
De heer M. David	Directeur KVB	n
	Lid Raad van Advies Expertise centrum Literair Vertalen	n
	Bestuur Dr. P.A. Tielestichting	n
	Assessor Bestuur CPNB	n
	President Dickens Fellowship Haarlem Branch	n
	Adviesraad Frankfurt 2016	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuur NBD Biblion	n
	Bestuur Letterkundig Museum	n
	Algemeen secretaris Groep Algemene Uitgevers (NUV)	j
	Directeur Stichting Marktonderzoek Boekenvak	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n

De heer S. Ruys	Penningmeester GAU	n
	Bestuurslid SLAA (Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam)	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
De heer R. van Erkel	Director Rights & Transactional Sales	j
	Ad Hoc adviesgroep PLS/CLA	n
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n
	Publisher Advisory Group (PAG) Copyright Clearance Centre (CCC), Boston, USA	n
De heer J. Buizer	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie kranten)	j
	Productmanager bij FD Mediagroep	j
	Voorzitter Raad van Bestuur van Landgoed Schovenhorst B.V.	n
	Voorzitter Stichting Oudemans	n
	Bestuurslid sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Secretaris SBBP van Het Financieele Dagblad	n
	Lid Raad van Advies van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen	n
De heer D. van Eijk	Voorzitter Stichting Expertisecentrum voor Journalistiek	n
	Penningmeester Stichting Stimulering Onderwijsjournalistiek	n
	Voorzitter VvE Syntax	n
	Docent journalistiek UvA	j
	Assessor examens journalistiek Fontys Hogeschool	j
	Editorial Project Manager	j
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n

De heer B.V. Verkade	Zakelijk directeur ADR Nieuws Netwerk	j
	Managing editor De Persgroep Nederland / De Persgroep Publishing	j
	Lid Curatorium Postdoctorale Opleiding Journalistiek Erasmus Universiteit Rotterdam	n
	Penningmeester Stichting Kinderboerderij Piershil	n
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n
De heer H. van de Bunt	Manager Finance & Procurement, Wolters Kluwer Nederland B.V.	j
	Eigenaar Administratiekantoor H. van de Bunt	j
	Kerkrentmeester, Protestantse Kerk Nederland te Barneveld vanuit wijk 5	n
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer mr. Y. Faber	Manager Juridische Zaken Noordhoff Uitgevers B.V.	j
	Bestuurslid Stichting Foppe de Haan Fonds	n
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer dsr. N. Louis	Directeur BIM Media B.V.	j
	Bestuurslid van Stichting Reprorecht, benoemd als vertegenwoordiger van uitgevers(categorie Vak en Wetenschap, boeken en tijdschriften (vacatiegeld)	j
	Lid van de sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	j
	Bestuurslid van het HOI (Oplage Instituut)	n
	Voorzitter Media voor Vak en Wetenschap, Nederlands Uitgeversbond	n
	Bestuurslid Werkgeversvereniging Uitgeversbedrijf	n

Contactgegevens Stichting PRO

Adres:

Stichting PRO
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoonnummer:

023-799 7048

E-mail:

pro@cedar.nl

Website:

www.stichting-pro.nl

Stichting PRO is statutair gevestigd in Amsterdam

3.5 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting PRO

Verklaring over de jaarrekening 2015

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Stichting PRO te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting PRO op 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640) en de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van en krachtens artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2015;
2. de exploitatierekening over 2015; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Benadrukking ten aanzien van de uitkering aan individueel rechthebbenden

In 2015 is voor € 8.818.000 uitgekeerd aan rechthebbenden, zoals blijkt uit het mutatieoverzicht te verdelen rechten, opgenomen op pagina 28 van de jaarrekening. De verdeling van bedragen welke beschikbaar zijn voor het uitkeren aan individueel rechthebbenden valt buiten de scope van onze controle. Wij hebben dan ook geen werkzaamheden verricht omtrent deze onderverdeling. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het krachtens artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten van toepassing zijnde onderdelen van het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting PRO zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW, RJ 640 en de bepalingen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van en krachtens artikel 25a van de wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de

jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Andere informatie

Dit rapport omvat, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, andere informatie. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Wij vermelden op basis van de verplichtingen onder titel 9 Boek 2 BW en de controlestandaarden dat:

- wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Ons oordeel over de jaarrekening omvat niet de andere informatie en we brengen over de andere informatie geen controleoordeel of andere vorm van assurance conclusie tot uitdrukking. In het kader van onze controle van de jaarrekening is het, op basis van de controlestandaarden, onze verantwoordelijkheid om de andere informatie te lezen. Hierbij overwegen wij of een inconsistentie van materieel belang bestaat tussen de andere informatie en de jaarrekening. Hiertoe gebruiken wij de verkregen controle-informatie van de jaarrekeningcontrole en de tijdens de controle getrokken conclusies. Daarnaast gaan wij na of de andere informatie anderszins afwijkingen van materieel belang lijkt te bevatten. Als wij concluderen, gebaseerd op werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dat deze andere informatie een afwijking van materieel belang bevat, zijn wij verplicht dit feit te rapporteren.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

Amstelveen 23 juni 2016

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g.
A.P. van Veen RA